

הלכות בקשת הגשמים

- א. אור לז' חשוון מתחילים "לשאול על הגשמים" בברכת השנים.
- ב. האשכנזים בארץ ישראל מתחילים לומר "ותן טל ומטר לברכה" והספרדים אומרים "ברך עלינו... ותן טל ומטר לברכה".
- ג. מי שמסופק בימות הגשמים, עד ז' כסלו, (בתוך 30 יום ראשונים) אם התפלל על הגשמים, מן הסתם אמר כהרגלו הישן. לאחר 30 יום [לאחר ז' כסליו], כבר הורגל לומר כן בתפילתו ואינו חוזר.
- ד. מה דינו של מי שלא ביקש "ותן טל ומטר לברכה" לאשכנזים, ולספרדים "ברך עלינו... ותן טל ומטר לברכה" בברכת השנים? תלוי היכן נזכר:
- אם נזכר לפני סיום ברכת השנים שלא אמר כראוי, יאמר שם: 'ותן טל ומטר לברכה' לאשכנזים ולספרדים "ברך עלינו... ותן טל ומטר לברכה" ויסיים את הברכה כראוי.
 - אם לא ביקש בברכת השנים ונזכר לאחר שסיים חתימת ברכת השנים, יזכיר 'ותן טל ומטר לברכה' בברכת 'שומע תפילה'.
 - אם נזכר לאחר שאמר 'מודים', (לפני שסיים תפילתו) יחזור לברכת 'ברך עלינו' וימשיך משם כסדר התפילה. אם נזכר לאחר שסיים תפילתו ואמר 'יהיו לרצון', חוזר לראש התפילה.
- ה. אם עבר זמן התפילה, כגון ששכח במנחה וכבר עבר זמן תפילת מנחה - יתפלל פעמיים ערבית, הראשונה לשם ערבית והשניה לשם תשלומין של מנחה.
- ו. אם שכח להתפלל על הגשמים במעריב של מוצא"ש, כשחוזר אינו צריך לומר שוב 'אתה חוננתנו', הואיל ואמר בתפילה הראשונה והיא חשובה תפילה, למרות ששכח לשאול גשמים.
- ז. המסתפק בתוך 30 יום מתחילת זמן שאלת גשמים אם התפלל על הגשמים וסיים תפילתו, עליו לחזור ולהתפלל, כיון שעד 90 תפילות אין לשונו שגורה בכך.
- ח. העצה למי שחושש שיסתפק, שיאמר 90 פעמים את החלק של בקשת הגשמים, ומועיל כ 90 תפילות, ואחר כך אם יסתפק – אינו חוזר ומתפלל. בשבת מותר לומר 90 פעמים את הבקשה לגשמים, כדי "לתרגל", שלא יצטרך לחזור במקרה שיסתפק, ואין בכך משום הכנה משבת לחול.

